

Justitieombudsmannen
Lars Lindström

Inspektion av skuldsaneringsverksamheten vid Kronofogdemyndigheten i Täby den 19 april 2018 och avslutande av JO:s initiativärende

Inledning

JO Lars Lindström beslutade den 23 januari 2018 att under våren 2018 närmare undersöka Kronofogdemyndighetens skuldsaneringsverksamhet. Den 7–8 februari 2018 genomförde byråchefen Carina Sjögren tillsammans med medarbetare en inspektion av skuldsaneringsverksamheten vid kontoret i Sundbyberg, där det fanns två skuldsaneringsteam. Ett protokoll från inspektionen justerades och expedierades den 5 april 2018. I protokollet redogjordes för hela myndighetens organisation, arbetsmetod, inflöde, balansläge och ledtider när det gällde skuldsaneringsverksamheten samt JO:s iakttagelser och bedömningar utifrån det som hade kommit fram vid kontoret i Sundbyberg.

Den 19 april 2018 genomfördes en uppföljande inspektion av skuldsaneringsverksamheten vid kontoret i Täby, där det fanns ett skuldsaneringsteam. Även denna inspektion leddes av byråchefen Carina Sjögren. Vid inspektionen deltog också föredragandena Elin Ruthström och Mimmie Ahl (protokollföreläsare).

Inledande möte

Inspektionen inleddes med att Carina Sjögren och hennes medarbetare togs emot av produktionsdirektören AA, chefen för enheten för skuldsanering och konkurstillsyn BB, teamchefen CC och juristen DD. Därefter informerade BB och hans medarbetare om skuldsaneringsverksamheten i Täby. De uppgav i huvudsak följande:

Organisation

Skuldsaneringsteamet i Täby bildades i mars 2016. Det är ett av de minsta skuldsaneringsteamerna som myndigheten har och består av 11 medarbetare, varav åtta handläggare (av dem arbetar två handläggare med skuldsanering för företagare, s.k. F-skuldsanering), två jurister och en samordnare. Vid kontoret i

Täby finns också ett verkställighetsteam. Den inledande tiden efter uppstarten av skuldsaneringsteamet och delar av 2017 var arbetssituationen relativt turbulent och präglades av en hög personalomsättning och chefsbyten. CC tillträdde som teamchef i mars 2017 och verksamheten har därefter stabiliserats.

Arbetsmetod och skuldsaneringsprocess samt inflöde, balansläge och ledtider

I likhet med det som har redogjorts för i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 (se under rubriken Arbetsmetod och skuldsaneringsprocess i det protokollet, s. 2 f.) använder skuldsaneringsteamet i Täby ett externt företag som skannar de inkommande ansökningarna och andra handlingar. Dessa handlingar hanteras därefter digitalt i ärendehanteringssystemet Fenix. Kronofogdemyndigheten har rutinbeskrivningar för postsortering och preparering, bedömning av inkomna handlingar, registrering av ansökningar och för enkla ärenden. Även när det gäller hur ärendena handläggs utifrån den s.k. riksinkorgen hänvisas till samma rubrik i det föregående protokollet, s. 2 f.

I Täby arbetar skuldsaneringsteamet med både daglig styrning och månadsvisa uppföljningar. Teamet har en whiteboardtavla där den förväntade produktionen och avvikelser därifrån redovisas varje dag. Teamet har också ärendemöten och praxismöten varje vecka då bl.a. teamets äldsta ärenden i olika faser diskuteras och eventuellt omfördelas (mer om detta nedan under rubriken Reflektioner kring protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018, se s. 3). Teamets månadsresultat följs upp på möten med hela teamet och på individnivå hålls månadsvisa avstämningsmöten.

Under 2017 och hittills under 2018 har balansläget i stort sett varit konstant med en i princip oförändrad ”ledtid”, dvs. den tid under vilken den egentliga handläggningen sker. Denna uppgår till några månader med undantag för avvikelser under semestrar (se vidare nedan under rubriken Reflektioner kring protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018, s. 3). En jämförelse mellan skuldsaneringsteamerna under tiden januari–mars 2018 visar att de i huvudsak har likartade ”ledtider”. Under 2018 har varje handläggare i genomsnitt haft 48 ärenden i sin inkorg.

Särskilt om ärenden om F-skuldsanering

Den 1 november 2016 infördes genom en ny lag en möjlighet för den som är eller har varit involverad i näringsverksamhet, liksom närstående till en sådan person, att få F-skuldsanering. Sådana ärenden handläggs inom myndigheten av sju handläggare och två jurister. Handläggningen är just nu lokaliserad till kontoren i Täby, Malmö och Göteborg, men det finns planer på att centralisera handläggningen av ärendena till enbart kontoret i Göteborg. Vid kontoret i Täby handläggs ärendena av två handläggare. Ärendena är vanligtvis mer omfattande och komplicerade än ärenden om vanlig skuldsanering. Som huvudregel tar det därför längre tid att utreda dessa ärenden och det krävs också särskild kompetens för att handlägga dem.

Under 2017 kom det in 418 ärenden om F-skuldsanering. Under 2018 har det hittills kommit in 109 ärenden. Endast en mindre andel av ansökningarna leder till bifall, omkring 10–20 procent. Den höga avslagsfrekvensen på 80–90 procent beror på att kraven är hårda. Bl.a. måste sökanden under hela skuldsaneringsperioden ha ett betalningsutrymme per kvartal som överstiger en sjundedel av prisbasbeloppet, dvs. för närvarande 2 167 kr per månad. Näringsverksamheten ska också vara seriös och får inte drivas eller ha drivits på ett oförsvarligt sätt, t.ex. med stora skatteskulder, företrädaransvar, bristfällig bokföring, bokföringsbrott eller otillåtna värdeöverföringar. Sådana brister förekommer i varierande utsträckning hos relativt många företagare. Dessa hårda krav gör att en majoritet av sökandena utesluts från möjligheten att få F-skuldsanering.

Reflektioner kring protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018

Ärendebalanserna har gjort att det förekommer en ”väntetid” på uppemot ett par månader innan ett ärende tas ur den s.k. riksinkorgen och den egentliga handläggningen av ärendet inleds. Det kan enligt myndigheten finnas skäl att i ett styrdokument förtydliga att tjänsteansvaret under denna tid får anses ligga på en chef.

Den egentliga handläggningen av ärendena har effektiviserats så att ”ledtiden” i princip är så kort den kan bli. Den inledande ”väntetiden” gör dock att den totala handläggningstiden i genomsnitt uppgår till omkring sex månader. Kronofogdemyndigheten har alltså svårt att, med de nuvarande ärendebalanserna, skyndsamt fatta beslut om inledande av skuldsanering. Myndighetens bedömning är dock att den totala handläggningstiden inte skulle förkortas om den egentliga handläggningen i stället inleddes så fort ärendena kom in; sannolikt skulle det enbart leda till ett sämre inledandebeslut och därefter en mer utdragen ”ledtid” med kompletteringar och alltså ett knäckigt handläggningsflöde. Det är bättre att fokusera på att korta ner ”väntetiden” så att det så småningom blir ett riktigt beslut och som balanserar borgenärernas och gäldenärens intressen. Förra året omfattade skuldsaneringsbesluten totalt omkring sju miljarder kr.

Kronofogdemyndigheten har tagit till sig av JO:s synpunkter på utformning och motivering av beslut och har utarbetat ett utkast till en promemoria om känsliga uppgifter i förslag och beslut. Förhoppningsvis leder det till förbättringar ur sekretess- och personuppgiftssynpunkt, liksom ur effektivitetssynpunkt.

Ärendena sorteras i någon mån efter svårighetsgrad och förväntat behov av kompetens och arbetsinsats. För handläggningen av enkla ärenden och för uppföljningen av gamla, mer komplicerade, ärenden finns rutinbeskrivningar. Enkla ärenden handläggs med viss förtur. Det innebär inte att komplicerade ärenden prioriteras ned. Enkla respektive komplicerade ärenden behöver dock handläggas på olika sätt, ofta av olika medarbetare.

Pågående åtgärder

Med hänsyn till det fortsatt höga inflödet av nya ärenden om skuldsanering – i genomsnitt omkring 400 ärenden per vecka – och för att förkorta handläggningstiderna, fortsätter Kronofogdemyndigheten med utvärderingen och uppföljningen av denna verksamhet. Myndighetens IT-utveckling är resurskrävande och kostar mycket pengar. Myndigheten har begärt högre anslag i budgeten för 2019, bl.a. för att möta detta och den höga tillströmningen av ärenden.

Kronofogdemyndighetens verkställighetsteam är idag mer medvetna om skuldsaneringsförfarandet än tidigare, och försöker informera gäldenärer om detta. Myndigheten har tagit fram en slutrapport som rör en s.k. ”kundresa” till att bli överskuldssatt, där man försökt klargöra varför många gäldenärer inte söker skuldsanering trots att förutsättning finns. Resultatet visar att det är livshändelser som gör att en person blir överskuldssatt och att denne inte ställer om sin ekonomi i tid till de nya förutsättningarna.

Även i övrigt arbetar myndigheten med förbättringsåtgärder som t.ex. att automatisera vissa åtgärder och myndigheten har tagit fram en ny, mer intensifierad, introduktionsutbildning för nyanställda handläggare. Personalomsättningen är tämligen hög, cirka 17 procent, och man försöker därför locka en del erfarna och intresserade handläggare från andra verksamhetsområden inom myndigheten till skuldsaneringsverksamheten.

Myndighetens rättsavdelning utreder för närvarande också om och hur den nya förvaltningslagen (2017:900), NFL, som träder i kraft den 1 juli 2018, kommer att påverka myndighetens verksamhet samt hur det s.k. skuldsaneringsregistret enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/848 av den 20 maj 2015 om insolvensförfaranden (EU:s insolvensförordning) ska hanteras.

Övrigt

Frågan om Kronofogdemyndighetens kontakter med gäldenärer och övriga, t.ex. ställföreträdare såsom gode män och förvaltare samt kommunens budget- och skuldrådgivare, diskuterades. Bl.a. togs frågan om användningen av sms, särskilt gentemot gäldenären, upp och diskuterades ur sekretess- och personuppgiftssynpunkt.

Med hänsyn till inspektionens mer uppföljande karaktär hölls inte något avslutande möte.

Inspektionens omfattning

JO hade före inspektionen begärt fram följande handlingar från kontoret i Täby:

- 1) Information/listor/andra sammanställningar för tiden 1 juli 2017–1 april 2018 som visade:
 - a) Vilka ansökningar som hade kommit in.
 - b) Beslut som inneburit att inledande av skuldsanering hade fattats.
 - c) Beslut där avslag på ansökningar hade fattats.
 - d) Beslut där bifall på ansökningar hade fattats.

- e) Begäran om omprövning som hade kommit in och beslut som hade fattats i anledning därav.
 - f) Överklaganden som hade kommit in och som hade skickats till domstol.
 - g) Beslut som hade vunnit laga kraft.
- 2) Utskrivna ärendeblad i följande ärenden:
- a) De 20 första ärendena som hade plockats från riksinkorgen och handlagts under januari, mars och september 2017.
 - b) De 20 första ärendena under februari 2017 och februari 2018 där beslut om att inleda skuldsanering hade fattats.
 - c) Ärenden under april 2018 där beslut om att avslå ansökan om skuldsanering hade fattats.
 - d) De 20 första ärendena under oktober 2017 och januari 2018 där beslut om att bifalla ansökan om skuldsanering hade fattats.
 - e) Ärenden om F-skuldsanering från augusti 2017 och framåt.

Vid granskningen hade JO:s medarbetare åtkomst till Kronofogdemyndighetens ärendehanteringssystem Fenix.

Iakttagelser och bedömningar

I det följande redovisas de iakttagelser som gjordes vid inspektionen följt av JO Lars Lindströms bedömningar av dessa iakttagelser:

Handläggningstider

De iakttagelser som antecknades i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 (se motsvarande rubrik och underrubriker i det protokollet, s. 6 f.) bekräftades i stort av de iakttagelser som gjordes i Täby.

Följande kan tilläggas:

Beslut om inledande av skuldsanering

Det noterades flera ärenden som hade en initial ”väntetid” på flera månader där ett beslut om att inleda skuldsanering (s.k. inledandebeslut) hade fattats samma dag som den egentliga handläggningen av ärendet hade påbörjats (se t.ex. dnr S-05542-17, S-05605-17 och S-05613-17). I ärendet med dnr S-05267-15 hade ansökan kommit in den 16 juni 2015. Den egentliga handläggningen av ärendet hade påbörjats genom en registerkontroll den 1 februari 2016 och samma dag hade det fattats ett inledandebeslut, dvs. nästan åtta månader efter att ansökan hade registrerats.

JO Lars Lindström: Inledningsvis gör jag samma bedömning som har antecknats i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 (se motsvarande rubrik i det protokollet, s. 6 f). Därutöver kan jag konstatera att för det fall gäldenären har en pågående utmätning drabbas han eller hon särskilt negativt av den initiala ”väntetiden” eftersom verkställighetsåtgärder pågår fram till att ett inledandebeslut meddelas (42 § skuldsaneringslagen [2016:675] och 44 § lagen om skuldsanering för företagare [2016:676]). I de ärenden som räknas upp ovan har alltså eventuella verkställighetsåtgärder fortgått, trots att

förutsättningarna för att fatta ett inledande beslut var uppfyllda redan vid ansökan. Ordningen framstår inte som tillfredställande. Jag utgår från att Kronofogdemyndigheten fortsätter att arbeta aktivt för att förkorta handläggningstiderna generellt och ”väntetiden” specifikt; det senare inte minst när det gäller ansökningar om skuldsanering som i princip kan tas upp till bedömning i ett beslut redan när de kommer in.

Beslut om skuldsanering

Det påträffades enstaka ärenden med en handläggningstid på över ett år från det att ärendet inleddes till dess att gäldenären fick ett slutligt beslut om skuldsanering (se t.ex. dnr S-03221-16, S-05577-16 och S-06041-16). Den fördröjda handläggningstiden kunde till viss del härledas till svårigheter med att delge en eller flera borgenärer. Emellertid syntes även handläggningen dra ut på tiden på grund av upprepade kontakter med gäldenären. Som ett exempel kan nämnas ärendet med dnr S-05267-15. Där hade en ansökan om skuldsanering kommit in den 16 juni 2015. Den egentliga handläggningen hade inletts med en registerkontroll den 1 februari 2016 och ett beslut om att inleda skuldsanering hade fattats samma dag. Under perioden den 3 mars 2017 till den 14 augusti 2017 hade handläggaren 36 stycken kontakter med gäldenären. Ett beslut om skuldsanering hade meddelats den 12 december 2017, dvs. två år och sex månader efter det att ansökan hade registrerats.

JO Lars Lindström: Ett ärende där någon enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts (7 § förvaltningslagen [1986:223], FL, som den 1 juli 2018 upphävs och ersätts av 9 § NFL). Med hänsyn härtill och för att föra handläggningen framåt mot ett snabbt avgörande, vill jag framhålla vikten av att de kontakter som sker med en gäldenär är ändamålsenliga. I det exemplifierade ärendet borde kontakterna med gäldenären ha kunnat skötas på ett mer effektivt sätt (se vidare nedan under rubriken Handläggningsåtgärder som driver ärendena framåt, s. 7).

Omprövning av beslut om skuldsanering

Det fanns enstaka ärenden där tiden från det att en begäran om omprövning hade kommit in till dess att det hade fattats ett beslut hade uppgått till närmare tio månader eller mer (se t.ex. dnr SO-00341-17, SO-00342-17 och SO-00588-17; där skuldsaneringarna ändrades efter omprövningarna).

JO Lars Lindström: Jag gör samma bedömning som har antecknats i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 (se motsvarande rubrik i det protokollet, s. 7 f.) och finner inte anledning att göra några ytterligare tillägg eller uttalanden här.

Rättidsprövning av överklaganden

Normalt prövade Kronofogdemyndigheten inom en vecka om överklaganden av myndighetens beslut hade kommit in i rätt tid. I några fall dröjde prövningen upp till två veckor (se t.ex. dnr SÖ-00905-17, SÖ-00499-18 och SÖ-00515-18). Dessutom påträffades några överklaganden som hade kommit in till myndigheten i början av april 2018 och som vid tiden för inspektionen inte hade

rättidsprövats (se t.ex. dnr SÖ-00519-18, SÖ-00549-18, SÖ-00555-18 och SÖ-00576-18).

JO Lars Lindström: Beslutsmyndigheten ska pröva om ett överklagande har kommit in i rätt tid, s.k. rättidsprövning (24 § FL respektive 45 § NFL). Det ska ske skyndsamt, normalt inom en vecka (jfr 7 § FL respektive 9 § NFL). Kronofogdemyndigheten bör se till att rättidsprövningarna sker utan dröjsmål.

Övrigt

Handläggningssåtgärder som driver ärendena framåt

Med anledning av de iakttagna handläggningstiderna noterades att det ofta förekom upprepade kontakter med gäldenären utan att dessa drev ärendena framåt på något avgörande sätt. Som ett exempel kan nämnas ett ärende om F-skuldsanering med dnr S-03519-17, där ärendebladet såg ut på följande sätt:

Händelsetyp	Datum	Anteckning
Handling utskickad	2017-03-03	Utskickad skrivelse Information vid ansökan
Tjänsteanteckning upprättad	2017-08-29	Registerkontroll
Tjänsteanteckning upprättad	2017-08-29	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-08-29	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-08-29	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-09-01	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-09-01	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-09-05	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-09-14	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-10-05	Tjänsteanteckning
Tjänsteanteckning upprättad	2017-10-23	Gäldenärskontakt
Tjänsteanteckning upprättad	2017-11-08	Gäldenärskontakt
Handling utskickad	2017-11-08	Utskickad skrivelse Fritextbrev
Avslag före inledande	2018-02-01	Beslut om avslag före inledande utskickad
Slutligt beslut utskickat	2018-02-01	Avslag av ansökan utskickad
Handling utskickad	2018-02-01	Utskickad skrivelse Beslut om avslag på ansökan, före inledande

I skrivelsen den 8 november 2017 hade handläggaren bl.a. angett att hon vid upprepade tillfällen hade försökt komma i kontakt med gäldenären per telefon samt bad henne att skicka in vissa handlingar senast ett visst datum, varefter ansökan annars kunde avslås på grund av gäldenärens bristande medverkan. Som framgår av ärendebladet avslutades ärendet den 1 februari 2018 med ett beslut om avslag på den ansökan som gäldenären hade gett in den 3 mars 2017.

Ett annat exempel är ärendet med dnr S-05962-16. Ansökan om skuldsanering hade kommit in den 29 augusti 2016. Den egentliga handläggningen hade påbörjats den 28 oktober 2016 genom en registerkontroll. Därefter hade handläggaren ringt till gäldenären den 2 november 2016 och sökt kontakt per sms med gäldenären den 15 november 2016. Den 16 november 2016 hade handläggaren skickat ett föreläggande om komplettering av vissa uppgifter inom en viss tid vid äventyr av att ansökan annars kunde komma att avslås. Den 1 december 2016 och den 20 december 2016 hade påminnelser om föreläggandet med framflyttade kompletteringsfrister skickats. Den sista påminnelsen innehöll en upplysning om att gäldenärens ansökan kunde komma att avslås på grund av bristande medverkan. Handläggaren hade trots denna

upplysning därefter skickat ett sms den 12 januari 2017 och uppmanat gäldenären att komplettera sin ansökan. Ytterligare en påminnelse hade skickats den 24 januari 2017 och gäldenären hade gett in ett svar den 20 februari 2017. Ett beslut om att inleda skuldsanering hade fattats den 23 februari 2017 och ett beslut om skuldsanering hade meddelats den 20 september 2017.

JO Lars Lindström: Om en ansökan om skuldsanering eller en ansökan om omprövning av ett beslut om skuldsanering är bristfällig, ska gäldenären föreläggas att avhjälpa bristen med påföljd att ansökan annars avvisas (13 och 52 §§ skuldsaneringslagen respektive 15 och 54 §§ lagen om F-skuldsanering). Om det kan antas vara till fördel för utredningen ska ett sammanträde hållas (22 och 53 §§ skuldsaneringslagen respektive 24 och 55 §§ lagen om F-skuldsanering). En ansökan om skuldsanering får avslås om gäldenären inte infinner sig personligen till ett sådant sammanträde eller i övrigt inte medverkar under ärendets handläggning (24 § skuldsaneringslagen respektive 26 § lagen om F-skuldsanering). Det finns alltså flera verktyg att använda för att driva ärendena framåt. Det kan också i vissa fall vara lämpligt att kombinera dessa verktyg med mer informella handläggningsåtgärder, t.ex. telefonsamtal. När sådana åtgärder inte ger avsett resultat bör de lagstadgade verktygen dock användas för att säkerställa att ärendena drivs framåt så att de kan avgöras inom en skälig tid. I ärendet med dnr S-03519-17 drog handläggningen genom de mer informella handläggningsåtgärderna ut på tiden i 11 månader. I ärendet med dnr S-05962-16 bifölls visserligen ansökan om skuldsanering men först efter det att handläggaren i den inledande fasen sökt kontakt med gäldenären per telefon, sms och brevledes vid sammanlagt sju tillfällen under mer än tre månaders tid. Kronofogdemyndigheten bör se till att kontakterna med enskilda är ändamålsenliga och att ärendena drivs framåt med verkningsfulla åtgärder.

Utformning och motivering av beslut

Kronofogdemyndighetens medarbetare uppgav att det var vanligt att gäldenärerna inte förstod skillnaden mellan ett inledandebeslut och ett beslut om skuldsanering. Inledandebeslutet uppfattades oftast som ett slutligt ställningstagande om skuldsanering. Det hade därför blivit allt vanligare att den som fattade ett inledandebeslut ringde till gäldenären för att förklara vad beslutet innebar. En genomgång av några inledandebeslut visade att de ofta innehöll generella standardskrivningar som kunde uppfattas som otydliga eller motsägelsefulla, t.ex. angavs ofta inledningsvis i inledandebesluten att det som hade prövats var ansökan om skuldsanering (se t.ex. besluten den 21 september 2017, dnr S-06293-17, och den 7 februari 2018, dnr S-12991-17), och alltså inte frågan om själva inledandet av skuldsaneringen.

I övrigt bekräftades de iakttagelser som hade antecknats i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 (se motsvarande rubrik i det protokollet, s. 8 f.) av de iakttagelser som gjordes i Täby. Ett beslut i ett ärende från Täby hade t.ex. motiverats i huvudsak med hänvisning till den bedömning som hade redovisats i det bifogade förslaget till beslut (se beslutet den 17

november 2017, dnr S-05712-17). Där hade i sin tur redovisats detaljerade och känsliga uppgifter om gäldenärens personliga och ekonomiska förhållanden, bl.a. omständigheter som hänförde sig till sådant som hade inträffat under 1990-talet.

JO Lars Lindström: Ett inledandebeslut bör naturligtvis inte utformas så att det felaktigt ger ett intryck av att vara ett slutligt ställningstagande till ansökan om skuldsanering. Myndigheten bör redan inledningsvis i ett sådant beslut vara särskilt tydlig med detta, t.ex. genom fetstilsmarkering, textinramning eller på något annat lämpligt sätt. Besluten bör vara så klara och tydliga att de inte lämnar utrymme för något missförstånd. Sådana inledandebeslut borde minska behovet av att förklara den fortsatta handläggningen för gäldenärerna och därmed kunna effektivisera handläggningen av ärendena. Att enbart hänvisa till det informationsbrev som bifogas inledandebesluten förefaller alltså, utifrån den information som myndigheten har lämnat, inte vara tillräckligt klargörande.

När det gäller motiveringen av ovanstående beslut gör jag samma bedömning som har antecknats i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 (se motsvarande rubrik i det protokollet, s. 8 f.). Jag vill understryka att det i allmänhet finns skäl att vara särskilt försiktig och restriktiv med detaljerade och känsliga uppgifter som hänför sig till sådant som har inträffat för länge sedan.

Avslutande synpunkter

Per den 15 maj 2018 återfinns på Kronofogdemyndighetens webbplats www.kronofogden.se följande uppgifter om handläggningstider:

1. Från att vi tagit emot din ansökan om skuldsanering tills vi börjar arbeta med den: normal handläggningstid 5 veckor, handläggningstid just nu 22 veckor (*JO:s anmärkning*: en ökning med tre veckor sedan den 14 mars 2018).
2. Från att vi tagit emot din ansökan tills du får besked om att vi gått vidare med den eller avslagit den: normal handläggningstid 4 månader, handläggningstid just nu 6 månader (*JO:s anmärkning*: samma som per den 14 mars 2018).
3. Från att vi tagit emot din ansökan tills du får beslut om att du fått skuldsanering: normal handläggningstid 8 månader, handläggningstid just nu 10 månader (*JO:s anmärkning*: samma som per den 14 mars 2018).
4. Från att vi tagit emot din ansökan om omprövning tills vi fattat beslut och meddelat parterna: normal handläggningstid 3 månader, handläggningstid just nu 3 månader (*JO:s anmärkning*: samma som per den 14 mars 2018).

JO Lars Lindström: Genom iakttagelserna från inspektionerna vid kontoren i Sundbyberg och Täby och med beaktande av de alldeles färska uppgifterna som Kronofogdemyndigheten lämnat på sin webbplats är det uppenbart att

myndigheten har – och under en längre tid har haft – ett bekymmersamt läge när det gäller handläggningstiderna i skuldsaneringsärenden. Jag ser med oro på att ”väntetiden” för att ens inleda den egentliga handläggningen av ett skuldsaneringsärende har ökat sedan i mars 2018 och alltså inte minskat. Handläggningstiden synes återigen gå i en negativ riktning och detta trots de åtgärder som myndigheten vidtar för att minska denna inledande handläggningstid, och de efterföljande. Handläggningstiderna är alltså alltjämt oacceptabelt långa.

Oroväckande är också att antalet omprövningsärenden ökar, enligt uppgift från Kronofogdemyndigheten vid inspektionen, och uppgår numera till cirka 200 stycken per månad samt att det delvis beror på missuppfattningar hos borgenärerna. Även dessa ärenden måste naturligtvis tas om hand av myndigheten och ges en tillfredsställande förklaring i ett omprövningsbeslut.

Jag vill avslutningsvis återigen framhålla det som jag förde fram i protokollet från inspektionen i Sundbyberg den 7–8 februari 2018 om de lagstadgade skyndsamhetskraven som gäller enligt 17 § skuldsaneringslagen och 19 § lagen om F-skuldsanering samt Kronofogdemyndighetens högsta lednings ansvar för att även skuldsaneringsverksamheten sköts enligt dess instruktion (se under rubriken Bekymmersamt läge beträffande handläggningstiderna i skuldsaneringsärenden i det protokollet, s. 10 f.).

Avslutande av initiativärendet

Jag har inom ramen för detta initiativärende genomfört två inspektioner för att uppmärksamma frågan om långa handläggningstider i skuldsaneringsärenden. Med hänsyn till de iakttagelser som har gjorts och till mina bedömningar som jag har redovisat i protokollen anser jag att jag nu kan avsluta initiativärendet.

Jag avser emellertid att följa upp bl.a. handläggningstiderna i min sedvanliga tillsynsverksamhet gentemot Kronofogdemyndigheten, t.ex. genom de tämligen frekventa anmälningar från bl.a. gäldenärer som tillställs mig.

Jag lämnar över ett exemplar av detta protokoll till Finansdepartementet för kännedom.

Vid protokollet

Mimmie Ahl

Justerat den 17 maj 2018

Lars Lindström